



BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
TÁJÉPÍTÉSZETI KAR
TÁJÉPÍTÉSZETI ÉS TÁJÖKOLÓGIAI DOKTORI ISKOLA

KARLÓCAINÉ BAKAY ESZTER

**LAKÓTELEPEK SZABADTÉRÉPÍTÉSZETE
1945-1990 KÖZÖTT BUDAPEST PÉLDÁJÁN**

DOKTORI ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

TÉMAVEZETŐ:
JÁMBOR IMRE, CSc, DLA

BUDAPEST, 2012. JANUÁR

A doktori iskola **Budapesti Corvinus Egyetem**
megnevezése: **Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola**

Tudományága: Agrár-műszaki

Vezetője: **Csemez Attila, DSc**
egyetemi tanár
Budapesti Corvinus Egyetem
Tájépítészeti Kar
Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék

Témavezető: **Jámbor Imre, CSc, DLA**
egyetemi tanár
Budapesti Corvinus Egyetem
Tájépítészeti Kar
Kert- és Szabadtértervezési Tanszék

A jelölt a Budapesti Corvinus Egyetem Doktori Szabályzatában előírt valamennyi feltételnek eleget tett, az értekezés műhelyvitájában elhangzott észrevételeket és javaslatokat az értekezés átdolgozásakor figyelembe vette, ezért az értekezés nyilvános vitára bocsátható.

.....
Az iskolavezető jóváhagyása

.....
A témavezető jóváhagyása

TARTALOM

BEVEZETÉS	5
TÉZISEK ISMERTETÉSE	9
A SZERZŐNEK AZ ÉRTEKEZÉS TÉMAKÖRÉHEZ KAPCSOLÓDÓ PUBLIKÁCIÓI	19
<i>FOLYÓIRATCIKKEK</i>	<i>19</i>
<i>KONFERENCIAKIADVÁNYOK ÉS ELEKTRONIKUS PUBLIKÁCIÓK</i>	<i>20</i>
<i>KONFERENCIA ELŐADÁSOK</i>	<i>20</i>
MEGVALÓSULT KÖZTERÜLETI SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVEK, SZAKMASPECIFIKUS ALKOTÁSOK	21
DÍJAK, KITÜNTETÉSEK	22

BEVEZETÉS

A disszertáció témája a budapesti lakótelepek szabadtérépítésze a 20. század második felében, 1945 és 1990 között. A vizsgált időszak szabadtérépítésze szakmai szempontból teljesen feldolgozatlan terület, a disszertáció a hatalmas téma egy szegmensével, a lakótelepi szabadtérépítéssel foglalkozik.

Cél e sajátos, de a korszakra jellemző szabadtérépítészeti feladat megismerése és változásainak nyomon követése, a különböző időszakokban keletkezett szabadtérépítészeti megoldások értékelése kortárs művészeti irányzatok szemszögéből. Fontos megismerni a korszakban épült lakótelepek szabadtereinek jelenlegi értékeit. Ez különösen fontos szempont manapság a lakótelepek felújítási hulláma előtt, mert súlyos hiba lenne a felújítások során ezeket a meglévő értékeket megsemmisíteni. A disszertáció végső célja a korszak lakótelepi szabadtérépítészetének megismerésével hasznos segítséget nyújtani a döntéshozóknak, helyi szervezésű civil szervezeteknek és tervezőknek a lakótelepek, elsősorban a szabadterek felújítása során.

A vizsgált 45 év alatt épült lakótelepek beépítése, szabadtereinek kialakítása nem egységes. Karakteres változások, trendek figyelhetők meg, melyek alapján további korszakolás, a vizsgált időszakon belül belső korszakhatárok kijelölése lehetséges. A lakótelepi szabadtérépítészet sajátossága, hogy a kialakuló terek méretét és arányait a beépítés módja

bizonyos fokig determinálja, a térfalakat az épülethomlokzatok minősége alapvetően befolyásolja. A kereskedelmi, szolgáltató és alapfokú oktatási intézmények elhelyezkedése a lakótelepen belül szintén meghatározó jelentőségű a szabadtér struktúra szempontjából. Így a szabadterek vizsgálatával párhuzamosan a lakótelepek építészetében, beépítésében bekövetkezett legfontosabb változásokat is nyomon követtem.

A szabadtereken a vizsgált időszakban változtak a szabadtér használati funkciók, a gyalogos és gépkocsi forgalom viszonya, a szabadtér tagolási módszerek, a kompozíciós elvek, a növényalkalmazás módja, az anyag- és növényhasználat, illetve a kisarchitektúrák. Ezenkívül az egyes korszakokban megjelentek bizonyos sajátosságok. 1945 és 1990 között a lakótelepi szabadterek elhelyezésével, méretezésével, a különböző szabadtéri funkciók számára biztosítandó arányokkal számos jogszabály, illetve tervezési irányelv foglalkozott. Ezek változásai is befolyásolták a lakótelepi szabadterek méretét, elhelyezkedését és struktúráját.

A vizsgált időszak szabadtérépítészetének ismertetése évtizedenkénti bontásba történik. Az egyes évtizedek lakótelepépítészetére jellemző általános megállapítások (lakásszám lakótelepek elhelyezkedése a városon belül stb...) után térek rá a beépítési mód, építészeti karakter, illetve a közintézmények és szolgáltató egységek elhelyezkedésének ismertetésére, példákkal illusztrálva a megállapításokat. A lakótelepek építészeti, városépítészeti szempontú ismertetése után következik az évtizedre jellemző szabadtérépítészeti megoldások bemutatása az alábbi szempontok alapján: gépkocsi- és gyalogos forgalmi rend, szabadtérhasználati funkciók, szabadtértagolási módszerek, kompozíciós elvek, növényalkalmazás módja, anyag- és növényhasználatban bekövetkezett változások, kisarchitektúrák

megjelenése, illetve a sajátosságok ismertetése példákkal és ábrákkal és fotókkal alátámasztva. Egy-egy évtized lakótelepépítészetének bemutatása végén három-négy a korszakból származó terv részletes elemzésére kerül sor elsősorban szabadtérépítészeti szempontból a környezetrendezési terv illetve részlettervek alapján.

A viszonylag csekély számú rendelkezésre álló szakirodalmi forrás miatt a disszertáció megállapításai elsősorban a korszakban keletkezett tervek elemzéséből leszűrt következtetések. A tervek értelmezésében és keletkezésükre jellemző sajátos kontextusba helyezésükben nagy segítséget nyújtottak a korszakban aktív tervező szakemberek, akikkel interjúkat folytattam.

A vizsgált tervek kiválasztása során fontos szempont volt, hogy egy-egy vizsgált terv jól reprezentálja az adott korszakot, és bemutassa annak legjellemzőbb vonásait, elsősorban tértagolási, kompozíciós és növényalkalmazási szempontból. Igyekeztem olyan lakótelepek szabadtereit elemezni, melyekre utalások találhatók az akkori és esetenként a mai szakirodalomban, mint értékes, előremutató, emblemikus alkotások. Törekedtem arra is, hogy az egyes időszakokból jellemző méretű és beépítésű lakótelepet válasszak ki elemzésre. A részletesen ismertetett terveken túl sok további lakótelep szabadtérépítészeti megoldásaira található utalás az egyes évtizedek szabadtérépítészetét ismertető fejezetben.

A vizsgált tervek kiválasztásánál a fenteken túl meghatározó volt, hogy melyek azok a lakótelepek, melyeknek tervanyaga viszonylag komplett módon rendelkezésre áll és kutatható. (Köztudomású, hogy 1990 után a

nagy tervezőirodák szétesésével a tervek jelentős része megsemmisült vagy elveszett.)

A lakótelepi szabadterek települési értékének elsősorban ökológiai szempontú vizsgálata szintén modellterületek kiválasztásával történt, melyek kiviteli szintű tervein egységes szempontrendszer alapján végeztem méréseket a zöldfelületi arányra, a vízáreresztő burkolatok arányaira, zöldfelületeken belül a többszintű növényzettel borított területek arányára, a zöldfelületek tördeltségére, a fedettségére vonatkoztatva. A lakótelepek szabadtereinek mai biológiai értékét vegetációs index mérésekkel támasztottam alá. A vegetációs index értékek „értelmezéséhez” három bel budapesti parkot választottam kontroll területként, melyek vegetációs index értékét összehasonlítottam a vizsgált lakótelepekével.

TÉZISEK ISMERTETÉSE

I. A vizsgált időszakon belül a lakótelepek szabadtérépítészetének korszakai elsősorban a lakótelepek beépítési és kertépítészeti stílusváltozásai alapján a következők:

- *A háború utáni modern korszak (1947-1950)*
- *A szocreál korszak (1951 -1955)*
- *A késői modern korszak (1956 - 1980)*
 - *Késő modern korszak első fele (1956-1969)*
 - *Késő modern korszak második fele (1970-1979)*
- *A modernizmus „alkonya” (1981 -1989)*

A fenti korszakokat a különböző időszakokban létesült lakótelepek szabadtérépítészeti kialakításának összehasonlító elemzésével állapítottam meg, figyelembe véve a szabadtérhasználati funkciókban, a szabadtértagolási módszerekben, a kompozíciós elvekben, a növényalkalmazás módjában bekövetkezett változásokat, és az anyag- és növényhasználatban illetve a kisarchitektúrák alkalmazásában mutatkozó eltéréseket.

A lakótelepek szabadterei olyan sajátos szabadtérépítészeti alkotások, melyek stílusát az adott időszakra jellemző kertépítészeti trenden kívül a beépítési mód, illetve és az épületek stílusa is döntően befolyásolja. Ezek

figyelembe vételével a vizsgált időszakon belül a fenti korszakok határozhatók meg.

A szocialista időszakra jellemző a tervgazdaság, mely kezdetben három, később öt éves tervekben határozta meg a népgazdasági fejlesztések fő irányát és volumenét. Az állami lakásépítésre vonatkoztatva ez nem csupán a lakótelep építés volumenének meghatározását jelentette, hanem döntéseket új építéstechnológiák bevezetéséről, melyhez szorosan kapcsolódtak a lakótelepek beépítési módjának, és áttételesen a szabadterek funkcióinak és kialakításmódjának változásai. Így a korszakra vonatkozó építészeti, városépítészeti szakirodalommal összhangban a korszakhatárok kijelölésénél a lakótelepek szabadtereinek elemzése mellett az öt éves tervidőszakokhoz kapcsolódó döntéseket is figyelembe vettem.

2. A 20. századra jellemző modern funkcionalista tervezési mód alapvetése, mely szerint a funkció határozza meg a formát, a szabadtérépítészeti alkotásokban is megfigyelhető. A művészeti alkotások tömegtermelésre és sokszorosításra való alkalmassága, mint alapelv szintén értelmezhető bizonyos szabadtérépítészeti megoldásokban, alkotásokban. Bár a funkcionalista megközelítésű tervezés egyes elemei bármely korszak szabadtérépítészeti alkotásaiban fellelhetők, de a jellegzetes funkcionalista elvek koncentrált megjelenése, fontosságuk, szerepük hangsúlyossága a 20.század második felének kertépítészetére jellemző.

A szabadtérépítészetben a funkcionalizmus tartalmi szempontból monofunkcionális területi egységek kijelölését, területarányos elhelyezését és egymástól való szeparálását, a szükséges térkapcsolatok biztosítását, valamint az útvonalvezetés az úthálózat legcélirányosabb elhelyezését és az útvonalak hierarchiáját jelenti. Ehhez kapcsolódik a terek használhatóságának biztosítása kertépítészeti eszközökkel. (Pl.: megfelelő mennyiségű árnyék, szélvédelem stb.) A városökológiai kutatásoknak köszönhetően a funkcionális alapú szabadtértervezésben a káros és zavaró környezeti hatások elleni védelem is fontos szemponttá vált.

Anyaghasználat szempontjából jellemző a viszonylagos egyszerűség, olcsóság és célnak való megfelelés. Az előregyártott elemek tömegtermelésével és a típustervek elterjedésével a szabadtérépítészeti alkotások sokszorosíthatóságra való alkalmassága valósult meg.

Növényalkalmazás tekintetében a funkcionalista tervezés alapelve az adott terület termőhelyi adottságainak maximális figyelembe vétele, mely növényföldrajzi kutatásokra épül.

Formai szempontból az egyszerű alaprajzi formák használata jellemző, esetleg bonyolultabb, de a természetből eredeztethető alaprajzi formák is előfordulhatnak. Jellemző a díszítések teljes hiánya.

Gazdaságossági szempontból a funkcionalista megközelítésű tervezésnél alapvető szempont az egyszerű, olcsó kivitelezhetőség és fenntarthatóság.

Egyes funkcionista tervezési elvek némelyike a szabadtérépítészet hosszú történetének bármely időszakában jelen volt, de ezen tervezési elvek együttes, koncentrált megjelenése és abszolút elsődlegessége a 20. századi késő modern idősakra jellemző.

2.1. A szocreál stílusú lakótelepeken a lakókertek térszerkezetének kialakítására, illetve tömbbelső zöldfelületének a közterekkel vagy parkosított utcákkal való kapcsolatának biztosítására alapvetően a funkcionális megközelítés jellemző.

A szocreál, az 50-es évek elején meghatározó építészeti stílus, bár látszólag tagadta a modern művészeti elveket, a lakótelepek beépítési alapelveiben, mint a szomszédsági egységek létrehozása és ezek szeparálása, a funkcionális egységekben való gondolkodás mégis a modern városépítészet alap gondolatait hordozta.¹ Szabadtérépítészeti szempontból a funkcionista megközelítés elsősorban a tömbbelső kialakításában mutatkozott meg, mely a kertudvarok térszerkezetét meghatározó különböző lakókerti használati funkciók megjelenését és területi lehatárolását jelentette. A különböző funkciójú terek elválasztása, megfelelő mennyiségű árnyékolás növénytömegekkel történt, és fontos szempont volt megfelelő mennyiségű árnyék biztosítása. Célszerű, logikus útvonalvezetés volt jellemző a tömbön belül az átmenő forgalom kizárásával, illetve a tömbök között a legfrekvenciáltabb irányokban. Az egységes, összefüggő zöldfelületi rendszer kialakításának igénye jellemző a kor kertépítészeti gyakorlatára is, így fontos tervezési szempont volt a

¹ Meggyesi, (2005): 124.o

zöldfelületek folyamatosságának biztosítása és kapcsolat létesítése az udvarterek és a külső zöldfelületek között.

2.2.A késő modern lakótelepek közös használatú kertjeinek szabadtéripítészeti kialakítását egyértelműen a funkcionalizmus határozta meg.

A szabadterek funkcionalista megközelítésű tervezése maradéktalanul az 1956 és 1989 között tervezett lakótelepi szabadtereken valósult meg. A funkcionalizmus alapvetései, mely szerint a funkció meghatározza a formát és az anyaghasználatot, művészeti alkotások a tömegtermelésre és sokszorosításra való alkalmassága, a díszítések teljes hiánya, formai szempontból az egyszerű alapvető geometriai formák használata egyértelműen jellemzik a 60-as és a 70-es évek lakótelepi szabadtéripítését. Az ötvenes évek lakókertjeinek funkcionalista megközelítésű tervezésmetodikája továbbra is meghatározó, melyekhez a 60-as 70-es évek városökológiai és növényföldrajzi kutatásai révén új, szintén funkcionalista szemléletű szempontok társulnak. A növekvő zajterhelés és levegőszennyezés hatására a tervezési alapelvek közé a szabadtérhasználati funkciók elsődlegessége mellett a negatív környezeti hatások mérséklése is felsorakozik. A másik a 70-es, 80-as években egyre meghatározóbbá váló tervezési alapelv az egyszerű és olcsó kivitelezhetőség fenntarthatóság, melynek „túldimenzionálása” a szabadterek minőségét negatív irányba befolyásolta.

(A 80-as évek lakótelepein, ezekben a szélsőségesen funkcionalista közegekben is egy-egy, a modernizmuson túlmutató posztmodern jel bukkan fel a beépítésben, a magasépítészeti kialakításban, illetve a

lakótelepi szabadtereken találkozunk olyan megoldásokkal, melyek a modern építészet uniformizáltsága ellenében egyedi karaktert, jellegzetességet kívánnak adni a lakótelepnek, elősegítve az ott élő lakosság területi kötődését.)

3. Az 50-es, 60-as években épült lakótelepek burkolatrendszere a vízháztartás-viszonyok szempontjából lényegesen kedvezőbb adottságú volt, mint a később létesült vagy, átépült lakóterületeké.

Az 50-es 60-as évek lakótelepeire jellemző a vízáteresztő burkolatok magas aránya, mely a tervekről mért adatokban egyértelműen megmutatkozik. Bár a vízáteresztő burkolatok bár nem biológiailag aktív felületek, vízmegtartó képességük folytán kedvezően befolyásolják szűk környezetük vízháztartási adottságait és ezen keresztül klimatikus viszonyait is. A 70-es 80-as években elsősorban fenntartási okokból csökkent a vízáteresztő burkolatok aránya az újonnan épült lakótelepeken, sőt a régebben épülteken is megszüntették a vízáteresztő burkolatok jelentős részét.

4. Az 50-es évek végén, 60-as évek elején épült lakótelek bokros „cluster”-okba szervezett épület elhelyezése lehetővé tette a nagyobb, összefüggő, kevésbé szabdalt zöldfelületek kialakítását.

Kiválasztott lakótelepi modellterületeink a vizsgált korszakon belül különböző évtizedekben épültek, különböző beépítési módokkal. A zöldfelületek vonatkozásában kötelezően előírt értékeken túl vizsgáltam az egyéb, zöldfelületek minőségét tovább árnyaló mutatókat, például a töredék zöldfelületek arányát. Az ötvenes évek elején épült keretes és sávos elrendezésű lakótelepek, illetve a 70-es években jellemző rostos illetve vonalra szerkesztett épületelhelyezések kevésbé kedvezőek az összefüggő zöldfelületek kialakulása szempontjából. A töredékszövedek vonatkozásában megállapítható, hogy az 50-es évek végén, 60-as években épült lakótelepeken, melyekre jellemző, hogy az épületek „bokrok”-ba (clusterek-be) csoportosították, mérhető a legkedvezőbb töredezettségi mutatók. (A zöldfelületeknek a IX. József Attila lakótelepen csak 16,0%-a, a XVIII. Lakatos utcai lakótelepen csak 15,7%-a 200 m²-nél kisebb alapterületű. E tekintetben a legrosszabb helyzet a 80-as évek elején épült III. Pók utcai lakótelepen van, ahol a töredezettségi mutató 29,0 %.)

5. A 70-es években a lakótelepeken a tömbök közötti elválasztó zöldsávban, illetve a lakótelep szélein először jelennek meg olyan nagytömegű faállományból képzett növénytömbök és terepplasztikák, melyeknek elsődleges célja a nagyterjedésű lakótelep térbeli tagolása, illetve a hagyományos városi szövetből való elválasztása arányos léptékű növényalkalmazással illetve geoplasztikával.

A korábbi évtizedek növénytelepítési gyakorlatára jellemző a lakókerti léptékű növényalkalmazás szoliterekkel, illetve facsoportokkal. A 70-es évek elején a lakótelepépítészetben bekövetkező léptékváltás szükségessé tette a szabadterek tagolásában is a léptékváltást, melynek során növényalkalmazás tekintetében nagyméretű, viszonylag homogén fajösszetételű, az építészeti léptéknek és ritmusnak megfelelő “erdőszerű” növénytömegek jelentek meg a lakótelepek egyes tömbjei között, illetve lakótelep szélein. A terepplasztikával történő térhatárolás, elválasztás szintén ebben az évtizedben jelent meg, gyakran fás növényzet alkalmazásával együtt, melyek tértagoló szerepükön túl a hathatós eszköznek bizonyultak a lakótelepek szélein a forgalmas főutak mentén elsősorban a zajártalom elleni védelemben.

6. A korszak lakótelepi szabadtér terveit vizsgálva megállapítható, hogy további, a zöldfelület ökológiai minősége szempontjából fontos mutatók, mint a többszintű növényzet aránya illetve a lombkorona fedettség értéke, bár jelentős szórást mutat, független a beépítési módoktól illetve az építési periódusoktól, inkább a tervek egyedi sajátossága.

A különböző vizsgált lakótelepeken a többszintű zöldfelületek aránya 15 % és 3 % között ingadozik, a fedettség értéke 15,1% és 30,8 % között mozog. Ez nem korszak- és beépítési mód függő, hanem a helyi adottságok és az egyéni tervezői felfogás szerint változik.

7. Egyes lakótelepek biológiai aktivitása közel megegyezik a budapesti belvárosi parkokéval. Kijelenthető, hogy a lakótelepi zöldfelületek magas biológiai aktivitás értéküknek köszönhetően Budapest zöldfelületi rendszerének kiemelten fontos elemei.

A vizsgált lakótelepek biológiai aktivitása átlagos vegetációs index értékük alapján egy belvárosi park biológiai aktivitás értékével közel megegyező. Például 2005. 08. 01-i mérések alapján a nyolc modellterületként választott lakótelep vegetációs index értéke 0,65 és 0,112 között mozgott, míg a három vizsgálatba vont három bel-budapesti park vegetációs index értéke 0,07 és 0,13 között volt. (legkedvezőbb vegetációs index értéket a XVIII. Lakatos utcai lakótelepen illetve a IX. József Attila lakótelepen mértek.) Ha tekintetbe vesszük, hogy a lakótelepek esetében a rendelkezésre álló módszerrel csak átlagos vegetációs index értéket lehet mérni, mely magába

foglalja az épületek, burkolatok, parkolók biológiailag inaktív felületeit is, feltételezhetjük, hogy a lakótelepi zöldfelületek vegetációs index értéke ennél jóval magasabb. Ennek oka részben a lakótelepeken a zöldfelületek megfelelő és esetenként igen kedvező aránya, mely a korábbi normatív szabályozásnak köszönhető, részben a jól beállt fás növényzet jelenléte. A lakótelepi zöldfelületek biológiai aktivitásuk okán manapság Budapest zöldfelületi rendszerének jelentős elemei.

A SZERZŐNEK AZ ÉRTEKEZÉS TÉMAKÖRÉHEZ KAPCSOLÓDÓ PUBLIKÁCIÓI

FOLYÓIRATCIKKEK

Bakay, Eszter: „Retroparkok” Kertépítészeti alkotások a 60-as, 70-es évek funkcionalista korszakából. '4D' Tájépítészeti és kertművészeti Folyóirat, 18/201 34-53.

Karlóciné Bakay Eszter: Növényalkalmazás történeti kertekben. In: *Tájépítészet*. 2004. 1-2 szám 68. old.

Bakay, Eszter: A lakótelepeink szabadtérépítészete az ötvenes évek első felében, 4D Tájépítészeti és kertművészeti Folyóirat, különszám, 2012. in press

KONFERENCIAKIADVÁNYOK ÉS ELEKTRONIKUS PUBLIKÁCIÓK

Bakay, Eszter: **Budapest kertépítészete a 70-es években.** In: Sallay Ágnes (szerk.): *Ormos Imre Tudományos Ülésszak. LOV 2009. Tájépítészeti Tanulmányok*, Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar, Bp. 2010, 97 – 109.

Bakay, Eszter: **Trends of Landscape Architecture in Hungary in the '70s.** In: Fabos, Julius Gy – Ryan, Robert L. – Lindhurt, Mark – Kumble, Peter – Kollányi, László – Ahern, Jack – Jombach, Sándor (eds.): *Proceedings of Fábos Conference on Landscape and Greenway Planning*, Budapest 2010. 655- 662.

Bakay, Eszter: **Játszóterek története 1950-től napjainkig.** In “*Élhető települési táj*” *tudományos közlemények és értekezések. 4D könyvek:* Jámbor Imre (szerk.): Budapesti Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar, Bp. 2011, accepted / in press

Bakay, Eszter – Hutter, Dóra – Szilágyi, Kinga: **The Evolution of Open Spaces and Green Surfaces on High-Density Developments Since 1950.** In: *Acta Universitatis Sapientiae Agriculture and Environment*, 3/2011 288-298.

Bakay, Eszter: **The evolution of green surfaces in housing estates** (The role of housing estates' green surfaces in forming the city climate of Budapest) AEER ISSN 1785 0037 AEER, IF: 0,567 Volume 10/1

KONFERENCIA ELŐADÁSOK

Bakay, Eszter: **Late modernist landscape in the Eastern – block countries of the 960's and 970's.** ECLAS Conference Sheffield 2011. Ethics/Aesthetics. 2011.szeptember 7-10.

Bakay, Eszter: **A magyar kertépítészet változása az 50-es évektől napjainkig különböző szabadtérépítészeti feladatok tükrében** TÁMOP Workshop, Budapesti Corvinus Egyetem - Tájépítészeti Kar, 2011. április 19.

Bakay, Eszter – Hutter, Dóra – Szilágyi Kinga: **The Evolution of Open Spaces and Green Surfaces on High-Density Developments Since 1950.** I. Erdélyi Tájépítész és Kertész Konferencia. Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhely, 2011. április 8-9.

Bakay, Eszter: **Trends of Landscape Architecture in Hungary in the '70s.** Fábos Conference on Landscape and Greenway Planning, Budapest, July 8-11. 2010.

Bakay, Eszter: **Budapest kertépítésze a 70-es években.** Lippay János – Ormos Imre – Vas Károly Tudományos Ülésszak, Budapesti Corvinus Egyetem, Bp. 2009. október 28-30.

MEGVALÓSULT KÖZTERÜLETI SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVEK, SZAKMASPECIFIKUS ALKOTÁSOK

Karlóciné Bakay Eszter (2010): Mosonmagyaróvár, *Erzsébet tér szökőkút elhelyezés, és szökőkút környezetének kiviteli terve* (vízgépészet: Karlócai Péter)

Dr. Almási Balázs – Dr. Balogh Péter István – Gergely Antal – Bakay Eszter – Varga Dániel (2009): *Nagykovácsi, gr. Tisza István tér környezetépítészeti kiviteli terve.*

Karlóciné Bakay Eszter (2008): *Budaörs, Cserebogár utcai játszótér HRSZ 9607 és környéke*

Karlóciné Bakay Eszter (2006): *Siklós, HRSZ 1213/2 és 1213/3 köztér környezetrendezési terve szökőkút elhelyezéssel.* (vízgépészet: Karlócai Péter).

Karlóciné Bakay Eszter (2005): *Bp. XI. Budafoki út, IPWest székház belső udvar rendezési terve és vízcsatlakozási terve, kiviteli terv.* (vízgépészet: Karlócai Péter)

Karlóciné Bakay Eszter – Neogrady Judit (2005): *Budaörs, Köztér felújítási terve vízarchitektúra elhelyezésével.*

Karlóciné Bakay Eszter (2004): *Bp. XIV. Örs vezér tér rendezési terv és szökőkút rekonstrukció I., II., III. ütem.* (vízgépészet: Karlócai Péter)

Karlóciné Bakay Eszter (2004): *Sátoraljaújhely, Hősök tere térrekonstrukció és szökőkút elhelyezés, engedélyezési terv és kiviteli terv.* (vízgépészet: Karlócai Péter)

Karlóciné Bakay Eszter (2000): *Bp. VIII. Rezső tér környezetrendezési terv szoborelhelyezéssel.*

Karlóciné Bakay Eszter (2003-2004): *Bp. IX. Soroksári út, Dunapest Rezidenciák tetőkertjei, engedélyezési terv és kiviteli terv.* (építész: Csomay Zsófia)

DÍJAK, KITÜNTETÉSEK

Dr. Almási Balázs – Dr. Balogh Péter István – Gergely Antal – Karlóciné Bakay Eszter (2011): *Nagykovácsi főterének megújítása – MUT- ICOMOS köztérmegújítási nívódíj. I. helyezés*

TÁMOP-4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0005

10.1 Kutatóműhely



Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszachenyiterv.gov.hu

06 40 638 638



A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A doktori disszertáció a **TÁMOP 4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0005 Program** támogatásával készült.